

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm III. Ex parte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

præsertim ad dignitatem episcopalem consequendam.

2. *Iudicium de deformitate, an tanta sit, ut promotionem ad ordines vel dignitatem impedire debeat, est penes eum, qui ordines vel dignitatem iure ordinario, vel sibi delegato conferre debet.*

NOTANDVM I. Summus Pontifex super natalium defectu quandoque etiam dispensat ad consequendum Episcopatum.

NOTANDVM II. Super vitio corporis, si sit valde magna deformitas, non facile dispensat Pontifex, præsertim ad dignitatem Episcopalem consequendam. Propterea Pontifex, tametsi maximam gratiam electo facere intenderit, tamen mandat Archiepiscopo, vt cum Coepiscopis suis consideret, quæta sit deformitas, & vtrum secundum canones & consuetudinem Ecclesiæ dispensari possit, ita vt scandalum & admirationem in populo non generet.

2. **NOTANDVM III.** Iudicare, vtrum corporis defectus, aut deformitas tanta sit, vt promotionem ad ordines, vel dignitatem impedire debeat, ad eum pertinet, qui ordines, vel dignitatem iure ordinario, aut sibi delegato conferre debet. Ita notat hic Hostiensis. Et quæ impediunt, Anson. not. 2. Huiusmodi deformitates plures numerantur: Si quis maculam in oculo habeat: si oculos lippos, & lacrymantes; alterum, vel vtrumque deformiter prominentem, si partem auriculæ amiserit: si nasum deformem habeat, faciem maculatam, vstulatam, cicatricibus plenam: si lingua impeditus, ac balbus sit: si manus habeat tremulas, si sex aut quatuor digitos: si scabiem deformem, ac constantem: si gibbosus. si claudus: si statura nimis paruus, &c. Si tali, inquam, defectu laborans ordines petat, ad Episcopum, eiusque substitutum spectat iudicare, vtrum magna seu notabilis deformitas sit, necne. Si videatur magna non esse, ordinari potest: Sin magna appareat, ordinari non potest, absque Papæ dispensatione: qui tamen, vt supra dixi, eam non tribuit, si valde magna deformitas sit: esset enim contra reuerentiam sacra-

menti, si adeo deformes Ministri ad altare ministrarent: si denique res dubia appareat, poterit quandoque dispensare, seu potius benignè interpretari, non esse deformitatem grauem, quæ hominem irregularem faciat. Eaq; dispensatione Episcopus facilius vtetur his casibus: I. Si quis Religiosus sit, aut Religionem ingressurus. II. In ordine ad minores ordines tantum, & beneficium simplex. III. Cum iam ordinato, vt ordine suscepto vt liceat. Vide quæ dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 9. n. 2. §. Tertiò, & c. 7. vbi n. 1. annotaui, ex duobus capitibus aliquem irregularem censi propter corporis defectum, si vel magnam deformitatem, aut horrorem contineat; vel ordinis, præsertim sacræ celebrationis, congruum exercitium impediatur. Quare ad hæc duo Episcopus ordinaturus attendere debet, Si oculus v. g. aut manus defectum habeat, & vel magna deformitas appareat, vel etsi non magna, tamen hostia difficulter manibus frangi, vel canon è libro difficulter, aut cum deformi vultus conuersione legi possit, tum irregularitas censi debet. Videri potest Hostiensis loc. cit. Ioan. Andr. super hoc. c. Vivaldus in Candela-bro, de irregularitate, in tertia specie, Simon Maiolus de irregularitatibus, c. 18. 25.

Quæritur hoc loco: Si Archiepiscopus non adhibito consilio Coepiscoporum dispensasset cum electo super oculorum defectu, vtrum valida fuisset dispensatio. Negatiuè respondendum est, cum Antonio hic. Quia se delegato Iudici forma procedendi præscribatur, censetur ea substantialis: quandoquidem eam nõ obseruatam, transcendit limites commissæ potestatis, ideòque nihil efficit, vt docui lib. 1. Th. mor. tr. 4. c. 16. n. 7.

CAPITVLVM III.

Ex parte.

SVMMA R I V M.

Seipsum castrans, vel castratus ab alijs, irregularis est. Is autem, qui absque genitalibus natus est, vel in cunabulis sceleris,

Aaaa 2 licitè

licitè etiam ad Episcopatum promoueri potest.

Qui seipsum castrauit, aut ab alijs castrari curauit, irregularis est; vt ordinari non debeat, vel, si iam ordinatus est, à sacro ministerio amoueri. *Qui autem absq; genitalibus natus est, aut in cunabulis, vel per hominum malitiam, (vel quacunque necessitate) sectus, is, si alioquin dignus, etiam ad Episcopatum promoueri potest.*

Ratio prioris partis est: *Quia maxima hæc deformitas est, & iniuria Creatoris, si quis seipsum deformet, seu membrum aut partem membri sponte nullaque cogente necessitate sibi abscindat, vti videre est d. 55. c. Si quis abscidit, & seq. Et inc. qui partem, ead. d. ex Innoc. I. refertur, quod qui partem cuiuslibet digiti volens sibi abscidit, secundum sacros canones in clerum adsciscendus non sit.*

Posterior pars habetur in c. maritum, d. 33. c. si quis à Medicis, & pluribus seq. ead. d. 55. Ratio verò est: *Quia si absit culpa, nemo propter corporis defectum à sacris ministerijs arceri debet, nisi vel deformitatè & scandalum pariat, vel congruum ordinis exercitium impediatur, vt præced. cap. dictum est.*

Aduerte autem, quod dixi, *si culpa absit.* Nam si quis per culpam, quamuis absq; proposito directo, seipsum mutilet, aut causa existat, v. g. in rixa, cur ab alio mutiletur, integri membri, etiam occulti, abscissione, irregularitatem contrahet, perinde ac si causa existeret, vt alius mutilaretur, sicut bene explicat Suarez disp. 51. s. 2. n. 8. Vide quæ docui lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 7. n. 5. & lib. 3. tr. 3. p. 3. c. 1. n. 10. & 11.

CAPITVLVM IV.

Significauit.

PARAPHRASIS.

Intellexit Alexander II. quod Benedictus Presbyter castrari se curarit, existimans, ea re Deo se obsequium præstare. In ea causa

scribit ad Archiepiscopum Raennæ, si alioquin dignum iudicet presbyterum, vt ipsi auctoritate Apostolica, quin & propria fretus, sacerdotale officium absq; altaris ministerio, prout expedire videbitur, concedat.

SUMMARIVM.

1. *Origenista seipso castrantes zelo falsæ castimonie, irregulares iudicati sunt.*
2. *Sacerdos ex quadam simplicitate seipsum castrans, licet partialem tantum irregularitatem contrahat, non potest tamen vt Diaconus vel Subdiaconus ministrare officio.*

Fuit iste Origenis, & Eunuchorum error, seipso castrantium falsæ castimonie zelo, qui à patribus irregulares iudicati sunt, vti dixi lib. 3. Th. mor. tr. 3. p. 3. c. 1. Nihilominus Pontifex cum Presbytero illo, quod simplicitate quadam deceptus videretur, ex parte dispensandum putauit, vt præter altaris ministerium alia sacerdotalia munera peragere posset, v. g. solemniter baptizare, benedicere, poenitentes absolueret, morituros vngere. Tum verò irregularitatem non totalem, sed partialem contraxisse censetur, vt dixi lib. 1. Th. mor. tr. 5. p. 5. c. 1. n. 7.

QUÆRITVR: An sacerdos iste contracta irregularitate partiali, quæ est perpetua inhabilitas ad altaris ministerium, possit tamen vt Diaconus, vel Subdiaconus sacrificio ministrare: Affirmat Anton. in fine huius c. & inde probari potest, quod poenæ in dubio benignam ac strictam interpretationem mereantur, iuxta reg. 49. in 6. Sed contraria sententia placet, quam indicat Hostiens. hoc tit. §. Quid sit impotentia, & expressè tradit hic Ioann. Andr. n. 3. Tum quia altaris ministerium indefinitè & indistinctè positum comprehendit etiam Diaconi, & Subdiaconi ministerium. Tum quia meminisse oportet, quod presbyter iste secundum canones erat irregularis, ac deponendus: Quare hæc Alexandri responsio non poenam continet, sed